

NAZARETH - TEN EDESTRAAT

Nota landschappelijk bodemonderzoek: Programma van maatregelen.

RAPPORT NR. 0915

Titel

Nota landschappelijk bodemonderzoek Nazareth - Ten Edestraat: Programma van maatregelen

Auteur(s)

Bram J. L. van Arnhem & Jeroen Verrijckt

Erkende archeoloog

2015/00053 - Jeroen Verrijckt

Projectnummer J. Verrijckt

2021-599

Projectnummer Onroerend Erfgoed

2022B205

Plaats en datum

Beerse, 18/02/2022

INHOUD

Inhoud.....	2
1 Administratieve gegevens	3
2 Gemotiveerd advies	4
2.1 Aanleiding vooronderzoek	4
2.2 Resultaten vervolgonderzoeken	4
1.1.1 Landschappelijk bodemonderzoek	4
2.1 Impactbepaling van de geplande werken	4
2.2 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen.....	5
3 bibliografie	6

1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode J. Verrijckt		2021-599
Projectcode Onroerend Erfgoed		2022B205
Locatie	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Nazareth
	Straat	Ten Edestraat
Kadastrale gegevens	Gemeente	Nazareth
	Afdeling	1 ^{ste} Afdeling
	Sectie	Sectie F
	Percelen	F722B,
Coördinaten	Noordoost	X: 97700.014 Y: 183227.513
	Noordwest	X: 97654.690 Y: 183250.056
	Zuidoost	X: 97674.455 Y: 183140.875
	Zuidwest	X: 97623.432 Y: 183163.608
Oppervlakte onderzoeksgebied		Ca. 4 601 m ²
Oppervlakte bodemingreep		Ca. 4 601 m ²
Erkend Archeoloog		2015/00053 - Jeroen Verrijckt

2 GEMOTIVEERD ADVIES

2.1 Aanleiding vooronderzoek

De aanleiding van het vooronderzoek met ingreep in de bodem kadert in de uitvoering van het programma van maatregelen zoals opgemaakt in de archeologienota: WILLAERT A., 2021. Ten Edestraat (Nazareth, Oost-Vlaanderen), Brugge: Ruben Willaert Nv. met ID-nummer: 18 661 en de projectcode: 2021B371. Deze archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van de geplande verkaveling aan de Ten Edestraat te Nazareth (prov. Oost-Vlaanderen). Meer informatie over de aanleiding van het vooronderzoek is terug te vinden in het verslag van resultaten.

2.2 Resultaten vervolgonderzoeken

1.1.1 Landschappelijk bodemonderzoek

De vijf boringen die ter hoogte van de Ten Edestraat te Nazareth (prov. Oost-Vlaanderen) werden uitgevoerd, wezen op de afwezigheid van een B-horizont. Door de afwezigheid van een (goed) bewaarde paleobodem (B-horizont) kan de verwachting naar een Steentijd artefactensite worden herleid naar zeer laag tot onbestaande. Er dient dan ook geen verder Steentijdonderzoek plaats te vinden. Daarnaast is het onderzoeksgebied gelegen in een oorspronkelijk, zeer natte zone in het landschap nabij de Moerbeek en bij uitbreiding de Schelde, dat gekenmerkt wordt door fluviatiele afzettingen uit het Laat-Pleistoceen. Hierdoor kan verwacht worden dat het onderzoeksgebied allicht, eerder ongunstig was voor sporensites vanaf het Neolithicum. Indien zich binnen het onderzoeksgebied alsnog (oudere) sporen zouden bevonden hebben, kan gesteld worden dat deze weggevaagd zullen zijn door toedoen (fluviatiele werking) van de nabijgelegen Moerbeek. Deze fluviatiele C-horizonten werd aangetroffen op een diepte tussen 50 cm en 130 cm-mv. De kans op het aantreffen van een sporensite in dergelijke, van oorsprong fluviatiele, afzettingen is eerder (heel) klein tot onbestaande. Indien zich hier alsnog oudere sporen bevonden zouden hebben, kan tevens gesteld worden dat deze allicht weggevaagd zullen zijn door de fluviatiele werking van het gebied. De archeologische relevantie van deze C-horizonten valt derhalve in twijfel te trekken. Op basis van het uitgevoerde landschappelijk bodemonderzoek kan gesteld worden dat, omwille van de fluviatiele aard van de aangetroffen C-horizonten en de slechte bodembewaring, waarbij er geen dekzandafzettingen meer bewaard zijn, de kans op het aantreffen van een (goed) bewaarde archeologische sporen zodanig klein is dat verder archeologisch onderzoek niet nuttig is. Het kennisvermeerdingspotentieel is hierom mede zeer laag, waardoor de baten van een verder archeologisch onderzoek niet zouden opwegen tegen de kosten die ermee gepaard gaan.

2.1 Impactbepaling van de geplande werken

“De opdrachtgever plant de realisatie van een verkaveling van 8 loten met bijhorende infrastructuur. Het lijdt geen twijfel dat de geplande werken, het hiermee gepaard gaande werfverkeer en de mogelijke toekomstige ingrepen in de individuele loten het potentieel aanwezig archeologisch niveau over het volledige terrein verstoren. Bijgevolg wordt binnen deze archeologienota uitgegaan van een integrale verstoring van het terrein.”¹

¹ WILLAERT 2021, p. 16.

2.2 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen

Het landschappelijk booronderzoek aan de Ten Edestraat te Nazareth (prov. Oost-Vlaanderen) leverde geen archeologisch relevante vondsten, sporen en/of structuren op. Op basis van het uitgevoerde landschappelijk bodemonderzoek kan gesteld worden dat, omwille van de fluviatiele aard van de aangetroffen C-horizonten en de slechte bodembewaring, waarbij er geen dekzandafzettingen meer bewaard zijn, de kans op het aantreffen van (goed) bewaard gebleven archeologische sporen zodanig klein is dat verder archeologisch onderzoek niet nuttig is. Het kennisvermeerderingspotentieel is hierom mede zeer laag, waardoor de baten van een verder archeologisch onderzoek niet zouden opwegen tegen de kosten die ermee gepaard gaan. Hierdoor wordt een advies gegeven om geen archeologische boringen, noch het proefsleuvenonderzoek uit te voeren.

Er wordt een advies gegeven om de terreinen vrij te geven voor verdere ontwikkeling.

De resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek binnen deze nota bleken voldoende om het ontbreken van potentieel op kennisvermeerderingen bij verder archeologisch onderzoek te staven. Volgens artikel 5.2. van de Code van Goede Praktijk is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. De archeologienota kan, conform de Code van Goede Praktijk, als volledig beschouwd worden.

Indien tijdens de werkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht. Deze bepalingen zijn terug te vinden in artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. Eventuele toevalsvondsten dienen binnen drie dagen na ontdekking gemeld te worden bij Onroerend Erfgoed.

3 BIBLIOGRAFIE

- BORSBOOM, A. & VERHAGEN, P. 2012. *KNA Leidraad Inventariserend Veldonderzoek Deel: Proefsleuvenonderzoek* (IVO-P). SIKB
- HANECA, K., DEBRUYNE, S., VANHOUTTE, S., & ERWYNCK, A. 2016. Archeologische vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie, Onderzoeksrapporten agentschap Onroerend Erfgoed 48.
- TOL, A. J., VERHAGEN, P. & VERBRUGGEN, M. 2012. *Leidraad inventariserend veldonderzoek. Deel: karterend booronderzoek*, KNA-leidraden, Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, Gouda.
- VAN GILS, M. & DE BIE, M. 2006. Steentijd in de Kempen. Prospectie, kartering en waardering van het laat-paleolithische en mesolithische erfgoed. In: COUSSERIER, K., MEYLEMANS, E. & IN 'T VEN, I. (red.), *CAI-II. Thematisch inventarisatie- en evaluatieonderzoek*. VIOE Rapporten 2, Brussel, 7-16.
- VAN GILS, M. & MEYLEMANS, E. 2019. *Prospecteren naar steentijd artefactensites – versie 1*, agentschap Onroerend Erfgoed.
- WILLAERT A., 2021. *Ten Edestraat (Nazareth, Oost-Vlaanderen) archeologienota bureauonderzoek (fase 0) deel 1: verslag van resultaten*, Brugge: Ruben Willaert Nv.
- VAN ARNHEM B. J. L., 2022. *Nota landschappelijk bodemonderzoek Nazareth – Ten Edestraat: Verslag van Resultaten*, Beerse: J. Verrijckt Bvba.
- Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0), 2019.